

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Naar et lille Land skal forsvare sig mod en overlegen Fjende, vil dets Stridsmagt ikke for-maa at dække hele Landomraadet, men Forsvaret maa væsentlig sammentrænges i den Del deraf, som har størst Betydning for Statens Existens. Ved at ville forsvare Alt forsvares Intet, hvorimod man ved at begrænse sig kan opnaa, i alt Fald midlertidigt, nogenlunde at udjevne den Forskjel, der er tilstede i Stridskræfternes Styrke. Paa Grundsaetningen om en formaalstjenlig Begrænsning bør derfor Forsvarsplanen for et lille Land som vort bygges, og at dette har været erkjendt i vore Sagtyndiges Kredse, frem-gaar middelbart af de Forslag til Befæstnings-love, som Regjeringen har forelagt Rigsdagen saavel i 1873 som i Begyndelsen af indeværende Aar.

Men uagtet Regjeringen ved Affattelsen af disse Lovforslag har havt hin Grundsaetning for Die og kun har stillet de allernødvendigste Krav, og uagtet vore bevægelige Stridskræfter haardt trænge til den Støtte, Befæstninger give, er dog Befæstningsspørgsmaalet endnu ikke bragt til nogen, end ikke en delvis Afslutning. Regjering- en er dog overbevist om, at Erkjendelsen af det Uheldige heri er levende og almindelig i Folket, og den nærer derfor det faste Haab, at Rigsdagen i denne Samling med Kraft vil arbejde hen til at faae dette Spørgsmaal løst, forsaavidt det ad Lovgivningsveien kan ske.

For sit Bedkommende har Regjeringen Intet villet forsjømme for at bane Veien hertil; den har derfor ikke blot ladet det være sig magtpaaliggende i det Følgende samlet at fremsette alle de Krav paa Befæstninger m. m., som den anser for nødvendige, men tillige at udtale sig saa udsærligt om deres Betydning for Landets Forsvar, at der ikke vil kunne være nogen Tvivl hos Rigsdagen om dens Standpunkt i denne Sag.

Ligesom ved de tidligere forelagte Lovforslag er Regjeringen ogsaa denne Gang gaaet ud fra, at et direkte Forsvar af Sjælland ved vore egne Kræfter vil være en Umulighed, og at et indirekte Forsvar ifkun under den Forudsætning vil være muligt, at Forbindelsen mellem Fjeldhøjen og dens Hoveddepoter i Kjøbenhavn er sikret, eller med andre Ord, at vi ere Herrer paa Søen. Muligheden af et indirekte Forsvar skal altfaa ikke benægtes; og naar Regjeringen med denne Mulighed for Die alligevel ikke bringer noget Befæstningsanlæg paa Østkysten af Sjælland i Forslag, saa ligger dette ikke i, at vor Søer og Flaade under denne Eventualitet ikke skulde have Trang dertil, men deri, at et saadant Anlæg, hvis Plads maatte blive ved Middelfart-

fund, hvor Forbindelsen mellem Sjælland og Fyn lettest lader sig sikre, maatte, for at gjøre det indirekte Forsvar virksomt, søres saa langt frem mod Vest, at Fjendens Benyttelse af Hovedkommunikationerne langs Østkysten alvorligt trueedes derved; det maatte følgende blive en Befæstning af stor Udstrækning, som vilde kræve en talrig Befæstning, og denne vilde man paa Grund af Landgrændsens Nærhed ikke kunne være sikker paa ved et Fredsbrud i rette Tid at faae tilstede, med mindre den til Stadhed i Fredstid garnisonerede i Befæstningen, Noget, hvorpaa man med en Kamnehær som vor ikke vil kunne gjøre Regning. Skulde imidlertid det for os gunstige Tilfælde indtræffe, at vi under en Krig bleve Herrer paa Søen, saa at et indirekte Forsvar af Sjælland kunde forsøges, da vilde dette uden en Befæstning paa denne Landsdels Østkyst visstelig blive forbundet med forøget Banskælighed, men dette er en Ulempe, som vi paa Grund af Forholdenes Magt maa underkaste os. Under Forhandlingerne i Rigsdagen om det sidst forelagte Forslag om Befæstninger blev der med en vis Styrke fremhævet det Ustikkelige i at have et mindre Befæstningsanlæg i Sjælland, som man skulde kunne befætte og luge at holde, selv om Fjenden befættede hele den øvrige Del af Salvoen, formentlig for derved at betegne, at vi vedvarende havde Fodsætte paa jydsk Grund. Men uagtet Regjeringen erkjender, at dette i flere Henseender kunde være ønskeligt, har den dog ikke kunnet slutte sig til den saaledes fremkomne Rænk, og dette især ikke, fordi man derved vilde svække vor Evne til at løse Opgaver, som ere langt vigtigere, og som nedenfor skulle omtales.

Med Hensyn til Forsvaret af Fyn og Sjælland er Regjeringen ligeledes af samme Ansættelse som den, der ligger til Grund for de tidligere Lovforslag, den nemlig, at vi ikke ville kunne forsvare Fyn, medmindre vi ere Herrer paa Søen, og at vi, naar dette ikke finder Sted, ifkun ville kunne forsvare Sjælland. Vor Søer vil ikke være stærk nok til at afgive til hver af disse to Der en til dens Forsvar fornøden Troppesstyrke; ja end ikke om Søeren saa godt som i sin Helhed blev afgiven til en enkelt af dem, vilde den være tilstrækkelig, medmindre den understøttedes kraftigt af Flaaden og af formaalstjenlige Befæstninger. Der maa som Følge heraf træffes et Valg mellem Fyn og Sjælland, og at Valget da maa falde paa Sjælland, behøver neppe yderligere at godtgjøres, naar det erindres, at Søerens og Flaadens Hovedetablissementer ligge i Kjøbenhavn, at denne By er Regjeringens Sæde, at den som Landets blomstrende og forholdsvis store Sø-